Öz yolundan çəkilməyib, çəkilməz,
Döyüşlərdə döyülməyib, döyülməz.
Cəlladlara əyilməyib, əyilməz,
Həm qocası, həm cavanı Təbrizin.

Alovlarda bağça yanıb, bağ yanıb,
Anaların ahı ərşə dayanıb;
Başdan-başa qızıl qana boyanıb
Hər küçəsi, hər meydanı Təbrizin.

Şəhidləri – "hər gün yada sal" deyir.
Nəsillər – "anda sadiq qal!" – deyir.
"Gəlmələrdən qisasımı al!" – deyir.
Bayrağına keçən qanı Təbrizin.

Görürəm ki, döyüşdədir, yenə də,
Ona dəyən güllə dəyir mənə də.
Tək mənə yox, ey oxucum, sənə də,
Qanımdandır axan qanı Təbrizin.

Bu gün mənə ön səngərdə görünür,
Yenə, yenə ön səngərdə görünür.
Dönə-dönə ön səngərdə görünür,
Od ürəkli Səttarxanı Təbrizin.

Canım sənə qurban olsun, ey Vətən!
Qüdrətini bilməsə də hər yetən,
Varlığımla inanıram buna mən –
Uzaq deyil xoş dövranı Təbrizin.

Budur mənim bu könlümün qərarı –
Cəlladlara özüm qazım məzarı.
Gəlməyincə azadlığın baharı
Deyib-gülməz Süleymanı Təbrizin.

Şəhriyara məktub

ŞAİR QARDAŞIMA MƏKTUB

Qoy söyləyim ürəyimin sözünü,
Bir kərə də görməmişəm üzünü,
Nigaranam, yetir mənə özünü
Məhəbbətin bağrımdadır, Şəhriyar,
Mənim ürək ağrımdadır, Şəhriyar.

Kim deyir ki, ünvanımız ayrıdır,
Nə adımız, nə sanımız ayrıdır,
Nə canımız, nə qanımız ayrıdır,
Ürək birdir, bədən birdir, Şəhriyar,
Vətən birdir, vətən birdir, Şəhriyar.

Havaları nə gözəlmiş bu yazın,
Araz üstdən çatdı mənə avazın,
Yarı canım bu tayında Arazın,
Yarı canım yanındadır, Şəhriyar,
Şerin, sözün ətir dadır, Şəhriyar.

Gülşənlərdə çiçəkləri dindirən,
Gözəlləri, göyçəkləri dindirən,
Sevgi dolu ürəkləri dindirən
"Heydərbaba"n nə gözəldir, Şəhriyar,
Nə qəsidə, nə qəzəldir, Şəhriyar.

Hər canlıdan sənə bu can yaxındır,
Uzaq deyil yol ki, yaman yaxındır,
Qaşla gözün arasından yaxındır,
Gəl-gəl deyir sonbeşiyim, Şəhriyar,
Qurban sənə ev-eşiyim, Şəhriyar.

Hicran odu sinəmizi yaxdı, gəl,
Səndən ötrü ürəyimiz axdı, gəl,
İstəyirsən əncir-üzüm vaxtı gəl
Məclislərdə başda otur, Şəhriyar,
Ürəyimdə arzum budur, Şəhriyar.

Gəl qəmləri küləklərə verim, gəl,
Öz bağımdan sənə güllər dərim, gəl,
Sən məni gör, mən də səni görüm, gəl,
Demə ömür xəzansızdır, Şəhriyar,
Əcəl yaman amansızdır, Şəhriyar.

Beşikdəki quş yuxulu körpələr,
Dodaqları süd qoxulu körpələr,
Babaları dağdan ulu körpələr
Bizi əvəz edəcəklər, Şəhriyar,
Yolumuzla gedəcəklər, Şəhriyar.

Qoy bir də qan çilənməsin torpağa,
Yer üzündə nə qul olsun, nə ağa,
Şənlik qursun Təbriz, Mərənd, Marağa
Dilə gəlsin kamanımız, Şəhriyar,
Belə keçsin dövranımız, Şəhriyar.

Gəl Bakıya bağım-bağçam güləndə,
Bircə ovuc torpaq gətir gələndə.
Dostlar qatsın torpağıma öləndə,
Bəlkə onda kama çatam, Şəhriyar,
Son mənzildə rahat yatam, Şəhriyar!!

18 may 1968

ÜÇÜNCÜ MƏKTUB

Haqqım deyə ellər qalxıb ayağa,
Səsin gəlmir, ey Şəhriyar, hardasan?
Ayıl barı güllələrin səsinə,
Millətinin min dərdi var, hardasan?

Mən uzaqdan görürəm o dəhşəti,
Sən yaxından görmürsənmi vəhşəti?
Meydanda tək qoymaz övlad milləti,
De, hardasan, ey sənətkar, hardasan?

Alqışlardım bir zaman hər kəlməni,
Səbəb nədir, eşitmirəm nəğməni?
Gör haçandır, gör haçandır mən səni.
Axtarıram diyar-diyar, hardasan?

Od tutaraq alışardın şerinlə,
Ədalətdən danışardın şerinlə,
Ağ günlərçün çalışardın şerinlə,
Meydanlarda axır qanlar, hardasan?

Yağdırmasan lənətini cəllada,
Bildirməsən qüdrətini cəllada,
Göstərməsən qeyrətini cəllada,
Etməz sənə el etibar, hardasan?!

Doğma anan deyilmidir bu vətən!
Borcumdur ki, təkrar deyim sənə mən –
Ölüm-dirim döyüşündə cəbhədən
Vətənsizlər edər fərar, hardasan?

Qəm yelkənim dənizdədir haçandır,
Yarı canım, Təbrizdədir haçandır,
Təbrizdədir, o sizdədir haçandır,
Sən hardasan, ey nəğməkar, hardasan?

Öz andını çıxarma gəl yadından,
Atəş yağdır ürəyinin odundan.
Şair kimi vətən, millət adından
Var səsimlə çəkirəm car, hardasan?

Çox da bu gün, bu dəm özüm burdayam,
Ellər bilir ürəyimlə hardayam,
Süleymanam, söz ordumla ordayam
Bəs sən özün, ey Şəhriyar, hardasan?!

ŞƏHRİYARA DÖRDÜNCÜ MƏKTUB

"Hərdən belə səsin gəlsin,
Gözümüzün yaşın silsin"

Şəhriyar

Məktubunu aldım, dostum Şəhriyar,
Düşüncəyə daldım, dostum Şəhriyar.

Salamını dostlarına yetirdim,
Məktubunu əldən-ələ ötürdüm.
Sandım səni ordan bura gətirdim!
Söhbət açdıq sədaqətdən, Şəhriyar,
Bir əbədi məhəbbətdən, Şəhriyar.

Nə yaxşı ki, incimədin sözümdən,
Mən ki səni ayırmıram özümdən.
Hər addımın yayınmayıb gözümdən,
Arzumuzun kökü birdir, Şəhriyar,
Eşqimizin yükü birdir, Şəhriyar.

Göylərindən boz buludlar çəkilsin,
Ürəklərdən vüsal yolu çəkilsin,
Məclislərdə əziz adın çəkilsin,
Silim sənin göz yaşını, Şəhriyar,
Öpsün qardaş qardaşını, Şəhriyar!..

Könlün qüvvət, ilham alsın elindən,
Qoy düşməsin qələm yazan əlindən,
Mahnı, şeir əskilməsin dilindən,
Göz dəyməsin şöhrətinə, Şəhriyar,
Sən gərəksən millətinə, Şəhriyar.

Sən düşməni yandırmısan, yaxmısan,
Başı üstə şimşək kimi çaxmısan.
Öz günəşli sabahına baxmısan,
Ellərə bel bağlamısan, Şəhriyar,
Sevincindən ağlamısan, Şəhriyar.

Yad neftinin qoxusundan məst olub,
Nemətinin qoxusundan məst olub,
Sərvətinin qoxusundan məst olub,
Qoyma gəlsin sizə sarı, Şəhriyar,
Amerika cəlladları, Şəhriyar!

Vermə vətən torpağını əlindən,
İnqilabın bayrağını əlindən,
Qurtuluşun növrağını əlindən.
Ağ evlilər amansızdır, Şəhriyar,
Hiyləgərdir, vicdansızdır, Şəhriyar!

Hürriyyəti boğanlara atəş aç,
Səadəti boğanlara atəş aç,
Həqiqəti boğanlara atəş aç,
Kəlmələrin güllə olsun, Şəhriyar,
Nəğmələrin güllə olsun, Şəhriyar!

Fikrim bir an ayrılmayır yanından,
Görüm bəla uzaq olsun canından.
Ayrı deyil qanım sənin qanından,
Bir vətənin övladıyıq, Şəhriyar,
Mahnı, şeir fərhadıyıq, Şəhriyar!

Mücahidlər çıxmaz mənim yadımdan,
Mərd igidlər çıxmaz mənim yadımdan.
Şəhidlərin qəbri üstdə adımdan
Bayram çağı şamlar yandır, Şəhriyar,
Axşam çağı şamlar yandır, Şəhriyar.

Hər şəhidin məzarına səhər sən
Tər çiçəklər, qızılgüllər səpərsən,
Başdaşını əvəzimdən öpərsən,
Gözlərindən axsa da yaş, Şəhriyar,
Ürəyimiz deyildir daş, Şəhriyar!

Mənim ürək sözlərimə bələdsən,
Araz boyu izlərimə bələdsən,

Bu yol çəkən gözlərimə bələdsən.
Gəl görüşək, zaman keçir, Şəhriyar,
Ömrümüzdən günlər köçür, Şəhriyar.

Sən gəl desən, öz işimi bilərəm,
Uşaq kimi sevinərəm, gülərəm,
Ayaqyalın, başıaçıq gələrəm.
Sinəmizi boşaldarıq, Şəhriyar,
Nə yaxşı ki, sən, mən varıq, Şəhriyar!

İgid, şanlı bir millətin oğlusan,
Adlı-sanlı bir millətin oğlusan,
Səttarxanlı bir millətin oğlusan,
Ayrı deyil, anam, anam, Şəhriyar,
Qan qardaşın Süleymanam, Şəhriyar!

ŞAİR SƏHƏNDƏ CAVAB

Yaradan əlini sıx Süleymanın,
O, el dərdi bilən yüksək insanın.
Söylə ki, hələ də "axır Arazın"
Dünyada heç belə "insafsız" olmaz.

Səhənd

Yaman dərin yarası var sinəmin,
Ağrımayan harası var, sinəmin?
Vüsal adlı çarəsi var sinəmin.
Bu dərdimlə birdir dərdi Səhəndin,
Şair gözü nələr gördü Səhəndin.

Mən Təbrizi, Marağanı gəzmişəm,
Həm Sarabı, həm Ovqanı gəzmişəm,
Günbatanı, gündoğanı gəzmişəm,
Uzun illər sorağında Səhəndin.
Qəm yemişəm fərağında Səhəndin.

Nolaydı ki, bir gedəydim Təbrizə,
Oturaydım dostlarımla üz-üzə,
Gecələri çevirəydik gündüzə,
Hey öpəydim gözlərindən Səhəndin,
Zövq alaydım sözlərindən Səhəndin.

Biz qardaşıq, nə özgəyik, nə yadıq,
Atadan bir, anadan bir övladıq.
Hicran adlı dağı yaran Fərhadıq.
Bu ən böyük əməlidir Səhəndin,
Mahnısının təməlidir Səhəndin.

Düşünürəm gecə-gündüz yenə mən:
Bir millətçin iki olmaz bir vətən...
Həm o sahil, həm bu sahil qədimdən
Torpağımdır, torpağıdır Səhəndin,
Vətən eşqi bayrağıdır Səhəndin!

Ey bacılar, ey qardaşlar, inanın –
Ağrısı var bu ürəyin, bu canın.
Görüm üzü qara olsun hicranın.
Mən səsini eşitmirəm Səhəndin,
Nəğməsini eşitmirəm Səhəndin.

Bu haqq sözü küləklərə vermirəm,
Nədən, nədən o taydan gül dərmirəm?
Bu günahı mən arazda görmürəm
Çünki Araz sirdaşıdır Səhəndin,
Göz yaşımdır, göz yaşıdır Səhəndin.

Deyirəm ki, qan görməsin elimiz,
Gülşənlərə ətir səpsin dilimiz,
Yorulmasın qələm tutan əlimiz,
Tükənməsin mahnıları Səhəndin,
Qoy var olsun Şəhriyarı Səhəndin!

Arzuları, əmələri solmasın,
Ürəyinə bir daha qəm dolmasın,

Başından bir tük də əskik olmasın,
Hər gün bizi yada salan Səhəndin,
Şair gözü yolda qalan Səhəndin.

Pay ummaram özgələrin malından,
Mən tikanlı məftillərin dalından.
Dostun necə xəbər tutum halından
Necə görüm gülşənini Səhəndin,
Vətənimi, vətənini Səhəndin?!

Gecikməyin, verin telli saz mənə,
Qonaq gəlir bahar mənə, yaz mənə.
Qan qardaşım, qələm götür, yaz mənə
Necə keçir güzəranı Səhəndin,
Nigarandır Süleymanı Səhəndin.

El güvənib öz ər oğlu ərinə,
Dəfn etsin qoy dərdi-qəmi dərinə.
Ağ gün gəlsin qara günün yerinə,
Çiçəklənsin dağı-daşı Səhəndin,
Süleymandır qan qardaşı Səhəndin!

May 1968

DOSTUM CAVAD HEYƏTƏ

Qardaş! Qanımız bir, canımız bir, dilimiz bir,
Hicranın əlindən sonu yox nisgilimiz bir.
Lakin bu uzun yolda ümidsiz deyiləm mən,
Əvvəlki kimi sən səsimə səs verəcəksən.
Fəxr etməliyik çünki gözəl millətimiz var.
Çox yaxşı ki, dostluqda Cavad Heyətimiz var.
"Varlıq"dakı solmaz bağına, bağçana əhsən.
Vahid anamız doğma Azərbaycana əhsən!

Poemalar

Başıma daş atılıb, gül atılıb,
Od atılıb, kül atılıb.
Eşqimə sadiq qalaraq,
Söz qoşaraq, saz çalaraq,
Mən yenə addımlamışam,
Gülşənə addımlamışam.
Ah, bu şirin ağrıları,
Xeyli dərin ağrıları,
Bir əbədi xatirətək
Gəzdirəcəkdir bu ürək.

Mən ki, el dərdinə öyrənciləm əvvəl gündən,
Bağrı qan, köynəyi qan bülbüləm əvvəl gündən.
Vaxt olubdur ki, qaranlıq gecələr sübhə kimi,
Bir fənər tək asılıb dost qapısından ürəyim.
Bürünüb gur işığa kor küçələr sübhə kimi,
Bir saattək vurub hər an ürəyim.
Dərdli qəlbimdə tələş,
Çəkmişəm hər evə baş.
Oxuyub kölgəli gözlərdə şikayətləri mən,
Yazmışam dəftərimə dərdli hekayətləri mən.
Görmüşəm buzxanatək çox-yanacaqsız evlər,
Aclığın yurdu ocaqsız evlər.
Körpələr nəm həsir üstündə uzanmış, yatmış,
Sanki öz qəmli həyatından usanmış, yatmış.
Görmüşəm çox, döşü südsüz analar,
İrzi, namusu satılmış sonalar.
Çox da dünyaya gələn var,
Doğulandan çox ölən var.

Görmüşəm dar ağacından asılan mərdləri mən,
Yazmışam bağrıma son köynəyi qan dərdləri mən.
Hamının dar küçələrdən kəsilərkən ayağı,
Zilləyib gözlərimi göylərə şairsayağı,
Baxmışam zaviyə şəklində uçan durnalara,
Vermişəm Göy gölü mahnımla nişan durnalara.
Dinləyib onların ağlar səsini,

Yazmışam nəğmələrin nəğməsini.
Dolaşıb Duz-duzanı, Ovqanı mən,
Seyrə dalıb hər yanı mən...
Xırman üstündə nələr görməmişəm?!
Mülkədarlar aparıb kəndlilərin son dənini,
Kəndlilər kinlə baxıb göylərə, ovcunda həşəm,
Səsləmiş bir daha xoşbəxt gününü.
Bir günüm iydəli yollarda keçib,
Bir günüm darda keçib.
Söz eşidib, söz demişəm,
Gördüyümü düz demişəm.
Təbrizin Ərk qalasından oxunub mahnılarım,
Düşmənin bağrına oxtək toxunub mahnılarım.
Arxalanıb ellərə mən,
Ax, demişəm sellərə mən.
Gül, demişəm güllərə mən.
Bir yeni bağbandır adım!
Qardaşıma can demişəm,
Can sənə qurban demişəm,
Düşməninə yan demişəm!
Sadə bir insandır adım!
Üstümə min ordu gəlib,
Bağrıma dağlar çəkilib,
Sel tökülüb, çay tökülüb
Dalğalı ümmandır adım!
Düşmənin hər yerdə bu an,
Tökdüyü qan, içdiyi qan.
Yad başı üstündə qopan
Bir dəli tufandır adım!
Ellərə çatsın bu səsim,
Könlümə sığmır həvəsim,
Sönməz alovdur nəfəsim,
Çünki Süleymandır adım!
Qanlı vəhşətlərə, heyhat, necə dözsün insan!
İnanın, dağ sinəm üstündə yanan,
Göynəyən hər yaramın öz adı, öz dəftəri var.
Bacımın, qardaşımın,